

LEVICOVINY.

ELEKTRONICKÝ ZPRAVODAJ LEVICE. • ČÍSLO 1/2021

ÚVODNÍ SLOVO

MIROSLAVA HORNYCHOVÁ

Vážený čtenáři našeho měsíčníku, je to již rok, kdy jsme se rozhodli, že SDS (Strana demokratického socialismu) a SKLEV (Skutečná levice) se spojí a vytvoří novou stranu.

1. narozeniny budeme mít 25. ledna. Náš vývoj by se dal přirovnat k vývoji novorozence. Zpočátku nás nebylo ani slyšet. Museli jsme oznámit na různé strany, že jsme se narodili a jmenujeme se LEVICE. První náznaky našeho pohybu na stranu, samozřejmě levou, byly začátkem léta, kdy jsme se rozhodli jít symbolicky do krajských voleb v Jihomoravském kraji.

Po čtyřech jsme lezli, když jsme se na letní chatě začali seznamovat navzájem a prozkoumávali vše okolo nás. Ne, že by vše šlo hladce, sem tam nějaká boule byla, ale to se dalo čekat. První krůčky jsme udělali na podzim, kdy jsme si vyzkoušeli, co vše musíme zajistit, jak přesvědčovat ve volbách a na co jsme zapomněli. A začali jsme růst, za půl roku nás bylo dvakrát tolik, co na začátku.

Před Vánocemi již chodíme bez držení a rozhodli jsme se pro velký krok - ukážeme, co dovedeme. A nejsme žádní troškaři! Rozhodli jsme se pro volební kampaň do Poslanecké sněmovny v říjnu 2021.

LEVICOVINY

Z OBSAHU TOHOTO VYDÁNÍ

Pozdrav z vedení Levice • s. 2

Minutové pomoci • s. 3

Pozvánky na akce • s. 19

Tipy a odkazy • s. 20

A co bychom si přáli k prvním narozeninám? Přání je hodně. Víme, že ne vše se podaří hned, něco je na dlouhou trať. Především si přejeme, abychom hledali společné cíle a nebyli těmi, kteří neumí nebo nechtějí levici sjednotit. Abychom získali na naši stranu všechny, kteří jsou ochotni ze svého volna udělat něco pro společnost. Abychom neztratili víru, že ten nastávající rok (a krok) bude mnohem lepší a že na toto období budeme zpětně koukat jako na těžkou zkušenost, která nám však umožnila vidět věci důležité. A abychom neztratili naději, že „Lepší společnost je možná!“

POZDRAV Z VEDENÍ LEVICE

PETR PÁVEK

dosluhující spolupředseda Levice

Zdravím vás na konci roku 2020, ve kterém jsme se všichni mohli cítit, jako by trval celé desetiletí. Ve straně i mimo ni se toho stalo opravdu hodně a skoro by se nezdálo, že na konci ledna to bude od vzniku Levice teprve rok. Už od začátku přiznáváme, že nejsme strana, jejíž směr udávají PR experti, a že za sebou nemáme velké sponzory, kteří by nám na začátku pomohli prorazit do povědomí veřejnosti. Bylo nám jasné, že úspěch nepříjde ze dne na den a že se vydáváme na dlouhou trať plnou překážek. Přesto se nám v únoru podařilo upoutat pozornost naší tiskovou konferencí k založení strany a jedenácti programovými požadavky, které stále neztrácí na aktuálnosti. Viz 11 bodů, bez kterých to nepůjde na jsmelevice.cz

Brzy poté přišla pandemie nového typu koronaviru, která významně zasáhla do života snad každého člověka, stejně tak jako do chodu strany. Setkávání a s tím i kontaktní politická práce byly omezeny, ale zároveň pandemie přinesla i příležitost kritizovat současný systém a nabízet alternativy k němu. Sám jsem nečekal, jak moc se obnaží nechutný kapitalistický žebříček hodnot, kdy ochrana zdraví lidí je až na druhém místě za zisky hrstky nejbohatších.

Upozorňovali jsme na hrubé chyby vlády za březnové první vlny epidemie a vyzývali ji, abymyslela na běžné občany a v době krize umožnila odklad nájmu a splátek hypoték. Zastávali jsme se zaměstnanců, které při zavření restaurací protiprávně vyhodili, ale i těch, které posílali do práce i přes ohnisko epidemie na pracovišti. V létě jsme upozorňovali, že vládám musí posílit instituce zodpovědné za veřejné zdraví a důkladně trasovat a testovat, ale naše výzvy zůstaly nevyslyšeny. Jak to vše dopadlo, všichni víme a dodnes pocítujeme.

I přes těžké časy byla ustavena spousta Základních organizací po celé ČR. Dokonce jsme si vyzkoušeli i první účast v krajských volbách v Jihomoravském kraji – sestavili jsme pestrou kandidátku a ve veřejném prostoru upozornili na problémy Jihomoravského kraje, které jsou často pouze zrcadlem negativ současného systému. A to už vůbec nemluvím o demonstracích, které jsme pořádali nebo se jich účastnili, o kampani k 17 listopadu, která mluvila o tom, co pro nás znamená svoboda, a spoustě dalších aktivit, díky kterým jsme vždy více pronikli do povědomí lidí a ukázali jim, že jiný svět je možný. Prostě kdykoliv to šlo, strana nepřestávala fungovat, za což patří díky především členstvu a sympatizantkám/tům, kteří se jakkoliv zapojili do dění uvnitř strany i navenek.

Směřujeme do roku 2021, kdy se toho jistě bude dít také spousta. Již teď se připravujeme na volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR, které proběhnou v říjnu. Budou možností změnit současný stav, kdy vládne miliardář Andrej Babiš a hned po něm je nejvíce slyšet kritika od pravicové opozice, jejíž vládnutí jsme již taky krutě pocítili v minulosti. Levice tedy musí odmítnout volební spolupráci se subjekty, které se zpronevěřili běžným lidem podporou vlád prosazujících hlavně větší zisky hrstky miliardářů. Ať už se jedná o Nečasovnebo Babišovu vládu.

MINUTOVÉ POMOCI

NEMÁŠ MNOHO ČASU NAZBYT? NEVADÍ. PRVNÍ ČÍSLO LEVICOVIN NEBO NÁBOROVÉ LETÁKY DO ZO POŠLEŠ DÁL SNADNO A RYCHLE.

Milí přátelé, dostali jste naše první Levicoviny. Je to pro nás velká příležitost dát o sobě vědět ve všech koutech České republiky, kde mají internetové připojení. Jedná se totiž o elektronický měsíčník.

O to snazší bude šíření Levicovin prostřednictvím internetu. Proto neváhejte! Rozesílejte Levicoviny na všechny strany, kde by o ně mohl být zájem. Jistě znáte lidi sympatizující s levicovými myšlenkami a idejemi nebo víte o levicově zaměřené skupině, spolku apod.

Zároveň jste dostali deset dalších příloh s plakáty pro náborovou kampaň do našich ZO (základních organizací), abyste mohli elektronicky poslat pouze vybraný plakát vhodnému okruhu známých. Plakáty lze také tisknout (ve formátu A4 nebo A5). Jejich výlep by měl být předem domluvený - legální. Taktéž je vhodné po domluvě s příslušným člověkem nechat několik exemplářů (nejlépe ve formátu A5 nebo A6) na vhodných místech (čekárny, kulturní zařízení, obchody apod.). Byla by to pro Levici neskutečná pomoc. Děkujeme.

PŘEDSTAVENÍ PLATFORMEM

Členové a registrovaní sympatizanti Levice mohou volně vytvářet tématické a názorové platformy, které zajišťují to, že všechny názory uvnitř naší strany jsou vždy vyslyšeny. Pokud se do platformy přihlásí dostatečný počet členů, stane se z ní platforma celostátní, čímž získává zástupce ve vedení Levice. To v současné době platí třeba pro Platformu členů hnutí DiEM25.”

V Levici nyní existují tři platformy. Pokud je vám některá z nich sympatická, podpořte ji a zapojte se do jejího fungování. A pokud byste chtěli založit další platformu, směle a rozvážně do toho.

PŘÍLOHA LEVICOVIN

PŘEDSTAVENÍ PLATFORMEM

ZE ŽIVOTA ZÁKLADNÍCH A KRAJSKÝCH ORGANIZACÍ

Máme již deset základních organizací a do parlamentních voleb začátkem října se jejich počet určitě ještě rozšíří. Zatím mnoho členek a členů žije v místech, kde ZO ještě není. Pracujeme na tom, aby se situace výrazně zlepšila a chystáme náborové akce.

Máme velikou radost, že se Levice rozrůstá a připravuje na první velké volby. Proto vám přinášíme krátké představení našich ZO, které proběhlo na našem facebooku. Budeme rádi za jejich podporu lajkováním na FB a šířením plakátků. Nejlépe však uděláte, když se k nám přidáte a podpoříte tak práci existujících základních organizací, nebo vznik nových.

Kliknutím na název základní organizace budeš přesměrován na příslušný příspěvek.

BRNO

Od našeho lednového sjezdu a představení Levice již uplynulo více než devět měsíců a strana se stále více rozrůstá do všech koutů České republiky.

Nyní bychom vám rádi představili všechny naše Základní organizace, začneme hezky popořádku a to podle abecedy. Od A žádnou ještě nemáme, ale věříme, že jednou budeme působit od Hranic po Jablunkov a od Abertam po Žulovou.

Jako první představujeme ZO Brno. Tato základní organizace patří k těm aktivnějším, a nejen proto jsme v Jihomoravském kraji kandidovali v letošních krajských volbách. Členem ZO Brno je i náš současný spolupředseda Andrej Bóna. Mimo témata uvedená v grafice se prostřednictvím petice snažíme o prohlášení Bílého domu na Žerotínově náměstí za kulturní památku a o zachování tamní polikliniky.

ČESKÉ BUDĚJOVICE

Za naší další základní organizací se přesuneme z jihu Moravy na jih Čech do Českých Budějovic.

Naši českobudějovičtí členové stáli u zrodu platformy členů DiEM25 v Levici. DiEM25 je mezinárodní hnutí, které se zasazuje o demokratizaci Evropské unie. Jedním z jeho hlavních programových bodů je Green New Deal pro Evropu. Více o naší platformě najdete na webu:

<https://jsmelevice.cz/platforma-diem-25/>.

ČESKÝ KRUMLOV

V Jihočeském kraji ještě zůstaneme a posuneme se o 25 kilometrů na jih k ZO Český Krumlov.

Česká republika má v seznamu UNESCO zapsaných 14 památek a jedním z nich je středověké centrum města. Už jste byli v Českém Krumlově?

JIHLAVA

Věděli jste, že máme zastupitelku? Je jí veterinářka Božena Kremláčková v Jihlavě. Zastupitelkou je již od roku 1990 a je tak na magistrátu služebně nejstarší. Byla také členkou rady města.

V Jihlavě vede základní organizaci, jejíž členkou je i prodavačka a autorka textu našeho nedávného příspěvku:

<https://www.facebook.com/jsmeLevice/posts/648006479199619>

LIBEREC

V Liberci najdete ZOO, aquapark, nedaleko je Ještěd ... a také základní organizace Levice. Naše liberecké členy zajímá hlavně problematika exekucí a pracovních podmínek.

Tato základní organizace vznikla teprve nedávno a těší se na nové členy a sympatizanty.

OLOMOUC

Zase jsme se rozrostli. 4. prosince proběhla ustavující schůze Základní organizace Olomouc. Koordinátorem ZO byl zvolen František Otta.

Zajímají tě regionální novinky z Olomouckého kraje? Lajkni nám na facebooku krajskou stránku [Jsme Levice Olomouckého kraje](#).

ORLOVÁ

Naše orlovská základní organizace nese hned několik "nej". Je naší nejdéle fungující, nejnáchodnější, a dost možná také nejuspěšnější ZO.

Její předseda, advokát Vladimír Farana, byl totiž v letech 2002-2006 starostou města Orlová a v zastupitelstvu města působil krásných 18 let.

Od té doby se ale v tomto městě leccos změnilo.

Historické náměstí zeje prázdnotou a na dokončení rekonstrukce toho nového čekají orlovští občané již několik let.

Zmizela špičková nemocnice. Za zdravotní péčí tak musí Orlované i s akutními problémy dojíždět do půl hodiny vzdálené a mnohem menší nemocnice v Karviné.

Zmizelo také koupaliště a muzeum, příležitostí k trávení volného času tak také značně ubylo. Naši místní členové se snaží za zlepšení poměrů bojovat coby aktivní občané - pravidelně se účastní zasedání zastupitelstva a také se zapojili do demonstrací za záchranu orlovské nemocnice.

Jsme přesvědčeni, že Orlová je krásné město, ve kterém je potřeba napravit rozsáhlé škody, aby se v něm zase dobře žilo.

OSTRAVA

Mysleli jste si, že Orlovou jsme skončili? Ani zdaleka! Pokračujeme naší nedalekou ostravskou základní organizací, která o sobě dala vědět na jaře, kdy spoluorganizovala demonstraci proti rasismu.

Kromě toho se naši místní členové snaží nejen v Ostravě prosadit dostupné bydlení, čisté ovzduší a lepší pracovní podmínky.

PRAHA

V Praze se nachází naše nejpočetnější Základní organizace. V hlavním městě máme sídlo, nejčastěji zde zasedá Celostátní výbor, Předsednictvo strany, a byl zde i náš sjezd.

Snažíme se působit na veřejných akcích, v poslední době se jednalo např. o Mikulášskou propagaci kampaně za nepodmíněný základní příjem nebo shromáždění k příležitosti Mezinárodního dne lidských práv.

ÚSTÍ NAD ORLICÍ

Co pojí autorku kuchařek Magdalenu Dobromilu Rettigovou, novináře a spisovatele Stanislava Motla, televizního moderátora Václava Moravce a olympijského vítěze v cross country Jaroslava Kulhavého? Všichni mají úzký vztah k Ústí nad Orlicí. A právě tam se nachází naše další Základní organizace.

Přidej se k nám a další ZO může být ve tvém městě: [jsmelevice.cz/pridejte-se/!](http://jsmelevice.cz/pridejte-se/)

SVOBODA PRO VŠECHNY A ZAMĚSTNANECKÉ SPOLUVLASTNICTVÍ

K příležitosti 17. listopadu uvádíme seriál příspěvků s názvem SVOBODA PRO VŠECHNY.

PRVNÍ DÍL: SVOBODA BYDLENÍ

Základním předpokladem svobody je mít kde bydlet. A nejen to. Asi se nebudete cítit moc svobodně, pokud za nájem či splátky hypotéky dáváte většinu svého příjmu anebo je vás moc na malý byt - což se dá nejvíce pocítit dnes v době práce z domu a distanční výuky dětí.

V posledních letech ceny bytů vyrostly do astronomické výše. Na vině je nejen ziskuchtivost developerů, ale i drahé stavební firmy - které paradoxně často vykořisťují levnou pracovní sílu. Svůj podíl má také stát, který zcela upustil od budování veřejné infrastruktury v nově vystavěných lokalitách a náklady na ni tak hradíme v cenách bytů a nájmu.

Ted' v krizi přibývá neprodejných bytů. Začínají se lámat ledy? Narazil drastický růst cen bydlení na svoje maximum? Možná, ale žádné systémové změny na trhu s bydlením to určitě neznamena. Bydlení totiž na žádný volný trh nepatří. Je to základní lidská potřeba. Svoboda trhu zde ohrozuje základní lidskou svobodu, která bez střechy nad hlavou neexistuje.

Sametová revoluce přinesla svobodu trhu a podnikání. Bohužel nepřinesla svobodu pro všechny. Pojďme to spolu změnit a náš společný boj za svobodu dokončit.

DRUHÝ DÍL: SVOBODA PRÁCE

Svobodný trh - to je asi nejčastěji zmiňovaný výdobytek 17. listopadu 1989. I pracovní trh je trh. Pokud pracujeme, ať už jako zaměstnanci, živnostníci nebo třeba načerno, stáváme se součástí volného trhu. Prodáváme svoji pracovní sílu, potažmo sebe samé, a co si vyděláme, je výsledkem střetu nabídky a poptávky.

Odbory by měly hájit práva zaměstnanců a jejich důstojné ohodnocení bez ohledu na volný trh - resp. nutit poptávku, aby se přizpůsobila nabídce. Jeden z odborářů ale přichází s "neotřelým" pohledem. Nechat pracující v pohostinství, cestovním ruchu, kultuře a jiných službách napospas volnému pracovnímu trhu. Bude to prý očištný proces, který sice způsobí krátkodobý nárůst nezaměstnanosti, ale záhy bude následovat oživení a vznik pracovních míst v jiných, rostoucích odvětvích.

Tomu se říká dát volný průchod skutečně svobodnému trhu. Mnohem méně svobody ale z toho budou mít pracující v oborech, které patří mezi nejhůře placené a s vysokou mírou nejistoty. Mnoho z nich musí pracovat jako živnostníci na švarc systém nebo pro více firem najednou, protože jako zaměstnanci by byli takzvaně příliš drazí.

Tady vidíte, že to není žádné naplnění svobody práce a podnikání, nýbrž sociální experiment, kde pracující v neplnohodnotných podmínkách jsou pokusní králíci. Možná namítnete, že tu opravdu nemusíme mít hospodu na každém rohu. Zajisté, mnozí lidé v ekonomice služeb by byli užitečnější třeba v pečujících profesích. To by ale místa v pečujícím sektoru musela nejprve vzniknout a ta již vzniklá by musela být mnohem lépe placená.

Jedině tak bude moct pracující ve službách svobodně říct: "Za tyhle prachy tady končím. Ve stacionáři kousek odsud dostanu víc a navíc budu lidem pomáhat, ne z nich jen tahat peníze."

TŘETÍ DÍL: SVOBODA A MÍR

Války jsou to nejhorší, co může lidi potkat. Během válek se dějí nejrůznější zřůdnosti i na civilním obyvatelstvu. Vymysleli jsme označení "válečné zločiny". Ale uznejme, každá vyprovokovaná válka je zločin! Války nemusí být pouze otevřené konflikty, nemusí je spolu vést pouze státy. Války jsou něco, o čem nemůžeme říct, že se nás to netýká, protože se zrovna nebojuje "hned za rohem".

V dnešním světě totiž neexistuje žádné "to je daleko", jenom jistý cynismus, jestliže bomby neohrožují právě vaše děti na pískovišti před domem. (<https://ct24.ceskatelevize.cz/.../3224270-vojenske...>)

Jsme proti použití vojenské síly i hrozby touto silou v mezinárodních vztazích, nejen protože udržuje a posiluje nerovnost mezi státy, ale také s ohledem na možnost další eskalace vojenských konfliktů. Světové války ve 20. století jsou pro nás vážným mementem.

ČTVRTÝ DÍL: SVOBODA A ŘEŠENÍ KLIMATICKÉ KRIZE

Největším problémem dneška je nastupující klimatická a ekologická krize, která může vést ke kolapsu a zničení naší civilizace. Její dopady jsou a budou stále větší na chudé než na bohaté. Řešení klimatické krize musí zaplatit ti, kteří ji způsobili – jako přechodné opatření je tedy nutné zavést uhlíkovou daň pro firmy, která pomůže změny financovat.

Naším programem je zelená transformace hospodářství, která však neohrozí nízkopříjmové obyvatelstvo.

Chceme, aby tyto změny uskutečňovaly zejména veřejné a družstevní podniky, pro něž není prvotní motivací kumulace zisku, ale celková prospěšnost dané aktivity, a aby se skrze tuto transformaci veřejný a družstevní sektor rozvíjel. Z tohoto důvodu by příjemci podpory z veřejných rozpočtů měly být primárně podniky těchto dvou typů. Hlavními cíli této transformace bude:

- Dosažení uhlíkové neutrality v co nejkratším možném termínu.
- Energetika založená na obnovitelných zdrojích energie, odklon od uhlí a postupně i od plynu a ropy. Fosilní paliva jsou důležitým chemickým zdrojem pro budoucnost, a proto je chybou je pálit.
- Kvalitní a levná veřejná doprava schopná co nejvíc nahradit dopravu individuální.
- Energetická účinnost staveb, ekologický urbanismus.
- Péče o půdu (vč. zadržování vody v krajině), ekologicky udržitelné zemědělství, podpora malých zemědělských hospodářství i demokraticky řízených velkých.
- Zlepšování podmínek chovu hospodářských zvířat doprovázené menším rozsahem těchto chovů.
- Zajištění pozice zemědělců vůči velkoobchodní distribuci a průmyslovým zpracovatelům za účelem odkupu jejich produktů za spravedlivou cenu, podpora jejich vlastních (ideálně družstevních) zpracovatelských a distribučních struktur.
- Preference lokální produkce a spotřeby, zejména je-li to ku prospěchu přímého vztahu mezi výrobcem a koncovým spotřebitelem.
- Snižování produkce odpadu, jeho recyklace a/nebo další způsoby jeho využití jakožto suroviny.

**Svoboda
pro všechny?**

**System pomoci
za všech okolností!**

LEVICE.

PÁTÝ DÍL: SVOBODA A SOCIÁLNÍ ZABEZPEČENÍ

Dnešní sociální systém považujeme za nepříjemně "děravý". Chceme vybudovat takový, který dokáže lidem v dostatečném rozsahu pomoci ve všech životních situacích. Důchodci, lidé na rodičovské, rodiny s dětmi, neúplné rodiny, studenti, lidé v krizové životní situaci, nezaměstnaní, lidé, kteří do naší země přicházejí za prací, lidé dlouhodobě nemocní, lidé s hendikepem, lidé pečující o blízkou osobu – ti všichni musí nalézt podporu nejen v systému pojistných a nepojistných sociálních dávek, ale také v dostupném systému veřejných a sociálních služeb. Přístup k pomoci musí být co nejjednodušší a oproštěný od ponižujících nebo represivních aspektů.

Pilířem sociálního systému bude minimální příjem, který definuje důstojný standard, jenž bude každému člověku garantován.

Jelikož sektor péče se bude v následujících desetiletích rozvíjet z důvodu stárnutí populace (i kvůli předpokládaným změnám trhu práce souvisejících s digitalizací), je nezbytné, aby práce v pomáhajících profesích, i péče neformální, byla řádně finančně i společensky ohodnocena.

Svoboda pro všechny?

Spravedlivá ekonomika,
spravedlivé daně!

LEVICE.

ŠESTÝ DÍL: SVOBODA A SPRAVEDLIVÁ EKONOMIKA

Naším cílem je ekonomika stojící na třech pilířích – na veřejném (státním, veřejnoprávním) sektoru provozujícím klíčová a strategická odvětví a infrastruktury, sektoru družstevních a sociálních podniků a sektoru soukromém. Veřejný a družstevní sektor chceme rozvíjet prostřednictvím odkupu, dotační a daňové politiky, veřejných zakázek, poradenství a bankovních institucí – veřejné investiční banky a družstevního bankovníctví.

Spravedlivá ekonomika vyžaduje také spravedlivé zdanění těch, kdo na ní nejvíce profitují - je proto nutné preferovat zdanění kapitálu před zdaněním práce a zavést výrazně progresivní a zároveň investice podporující daňový systém, zahrnující i sektorové daně. V neposlední řadě je třeba bránit odlivu zisků z české ekonomiky do zahraničí, zejména pak do daňových rájů.

Jedním z nejhorších sociálních i ekonomických problémů České republiky je lichva a obchod s chudobou, doprovázený dlouhodobě nevhodně nastaveným systémem soudních exekucí. Tyto problémy chceme řešit výraznou regulací a postihováním subjektů a jednotlivců, kteří se obohacují na neštěstí druhých, stejně jako opatřeními zajišťujícími účinnou pomoc těm, kdo se stali obětí těchto nekalých praktik.

Soukromé exekutory zrušíme a institut převedeme pod veřejnou kontrolu.

Svoboda pro všechny?

**Bud' média, nebo
politika!**

LEVICE.

SEDMÝ DÍL: SVOBODA SLOVA

Možnost ovlivňovat masmédia a zneužívat je pro svou propagandu byla vždy velkým lákadlem. Autoritářské režimy média cenzurovaly, dnešní oligarchové si je kupují a přidávají do svého holdingu, protože se jim to vyplatí.

Kdo má moc ovlivňovat skrze masmédia názory velkého množství lidí, ten má také moc politickou a z ní plynoucí bohatství. Např. Agrofert Andreje Babiše získal za dobu jeho působení ve vládě okolo 11 miliard korun na dotacích. Proto jako moderní, progresivní levice požadujeme zpřísnění zákazu zastávat politickou funkci a zároveň vlastnit nějaké masmédiu, aby se to nedalo obcházet, jak jsme toho svědky dnes.

Odmítáme politické intriky v mediálních radách české televize a českého rozhlasu. Chceme zajistit maximální nezávislost veřejnoprávních médií na politické moci a zabezpečit jejich objektivní a vyvážené působení. Precizní žurnalistika i tvorba kvalitních zábavních a kulturně vzdělávacích pořadů je nepostradatelnou veřejnou službou.

Svoboda
jako levicový ideál

LEVICE.

OSMÝ DÍL: SVOBODA JAKO LEVICOVÝ IDEÁL

Je smutným paradoxem, že levice bývá všeobecně vnímána jako nepřítel svobody. Zločiny komunistických totalit minulého století, zejména ve stalinistickém Rusku, jsou srovnatelné se zřůdností fašistického Německa a jeho stoupenců.

Musíme ale namítnout, že v případě komunistických totalit se jedná o selhání lidského faktoru, třebaš šlo o selhání hluboce systémová. Skutečný ideál svobody však zůstává levicovým ideálem.

Mohli bychom se začít bavit o důvodech, které v oněch totalitách vyústily v politováníhodné pošlapávání nejzákladnějších levicových ideálů vzešlých z Velké francouzské revoluce – svoboda, rovnost a bratrství. (Ostatně samotný vznik pojmu levice souvisí s progresivním křídlem, které tehdy zasedalo v Generálních stavech nalevo, zatímco zastánci francouzského krále seděli napravo.) Jenomže to by bylo na mnoho přednášek a debat.

Dali jsme si náročný úkol rehabilitovat slovo „levice“ v naší zemi. Proto se stalo samotným názvem strany – Levice. A na začátku našich stanov naleznete vymezení: „Strana je stranou socialistické orientace. Socialismus chápe jako humánní, demokratické hnutí, směřující k emancipaci člověka.“

Emancipací člověka je myšleno jeho osvobození. Osvobození od závislostí, které jsou dány nedobře nastavenými parametry ekonomickými, politickými a kulturními.

Člověk nesmí zůstat nedoceneným prostředkem ke zbohatnutí omezeného počtu „vyvolených“. Je třeba maximalizovat podíl každého člověka na politické moci. Musíme narovnat a napravit náš vztah k přírodě a ke všem lidem bez rozdílu, protože my všichni jsme si rovni.

Bohužel samotné definování toho, kdo je člověk a co znamená jeho ideální osvobození, co utváří jeho nejzákladnější (nebo nejvyšší, chcete-li) důstojnost, je opět tématem na mnoho přednášek a debat.

Levice se svou existencí zavazuje tyto otázky nastolovat, hledat jejich řešení a s vaší pomocí je také uskutečňovat. Jsme stranou emancipace (rovnosti – égalité) a solidarity (sounáležitosti – fraternité). Jsme stranou skutečné svobody (liberté). Jsme Levice.

Podíl **na** rozhodování,
na zisku **a** ztrátě?

ZAMĚSTNANECKÉ SPOLUVLASTNICTVÍ!

Skutečnou změnu **chce**

LEVICE.

ZAMĚSTNANECKÉ SPOLUVLASTNICTVÍ

Představte si, že byste si koupili kousek firmy, ve které pracujete. Je to možné. Třeba v případě, že máte to štěstí, že akcie vašeho zaměstnavatele jsou veřejně obchodovatelné na burze. Jelikož ona veřejná obchodovatelnost není úplně tak veřejná, pravděpodobně nebudete splňovat podmínky vstupu na burzu. A tak zajdete do banky a sjednáte si investici do podílových fondů – takových, které mají v portfoliu i akcie korporace, ve které pracujete. A okamžitě vložíte do těchto akcií vaše úspory.

Nedbáte na naléhání investičního poradce, že byste měl diverzifikovat portfolio, tedy rozložit investice do co nejvíce různých cenných papírů. Chcete jediné: koupit si co největší kus vás zaměstnávající firmy, jaký si jen můžete dovolit.

Tím pochopitelně očekáváte, že vaše investice se zhodnotí tím lépe, čím více bude taky vaše firma vydělávat. Proto přidáte na svém pracovním úsilí. Ba dokonce, budete dřít jako kůň. Záhy zjistíte, že celá ta dřina je k ničemu. Obchodní výsledky firmy mnohem více závisí na manažerských rozhodnutích než na pracovní výkonnosti jednotlivých dělníků a dělnic. Proto je nutné využít další právo přirozeně plynoucí ze spolumlastnického podílu: právo na spolurozhodování.

Kdesi v hloubi webu taky vaší korporace najdete zmínku o tom, že se bude konat každoroční valná hromada akcionářů. Jelikož se jedná o nadnárodní korporaci, budete si muset udělat výlet, řekněme, do Londýna.

Kráčíte si to moderní business čtvrtí Canary Wharf a už po vstupu do jednoho z mrakodrapů s fasádou naleštěnou jako Rolls Royce britské královny se setkáte s udivenými pohledy. Milému, ale přísnému recepčnímu tak tak vysvětlíte, že by vás měl pustit dál. A pánům v oblecích jeden jako druhý připadá zatraceně divné, co tu děláte. Vy jste tu fakt osobně? Vy nemáte plnou moc?

Jsou to spolupracovníci banky jako je ta, u které máte účet. Drobní akcionáři stejně jako vy jim podepsali plnou moc, aby záležitosti drobných akcionářů řešili za ně a šlo jim o jediné, vymáčkout z akcií taky vašeho podniku v rámci možností co největší výnos. Na rozdíl od vás umí číst nezáživné sloupce čísel z Excelovských tabulek na prezentacích. A díky tomu ví, jaký pomyslný čudlík zmáčkout, aby křivka trendu na grafu dostala vůli se pohnout nahoru. A tak na jednání sedíte, koukáte a zjišťujete, že za takových podmínek je i vaše právo na spolurozhodování k ničemu.

Rozhodnuto, odklepnuto. Ani pořádně nevíte, co bylo odklepnuto a nasedáte do letadla na zpáteční spoj. O několik týdnů později taky vaše firma optimalizuje personální stavy. Máte padáka. Křivka na grafu vystřelila nahoru a nakreslila krásný lokální peak (jak říkali ti učení pánové z banky) – efekt snižování nákladů na lidské zdroje k radosti investorů nádherně zabral. Útěchou vám může být, že roční výnos z podílových fondů vám zaplatil asi desetinu ceny zpáteční letenky do Londýna.

Najednou si vzpomenete, že jeden váš kamarád cinkal klíči 17. listopadu v devětaosmdesátém. Na transparentu měl napsáno „zaměstnanecká samospráva.“ Než se odhodláte mu zavolat, chvíli brouzdáte internetem a zjistíte, že zaměstnaneckou samosprávu si dala za téma i jistá zbrusu nová levicová strana.

Začne vás to zajímat. Co, kdyby mít podíl na vlastnictví svého zaměstnavatele bylo úplně normální? Co kdyby to opravdu znamenalo k platu podíl na zisku navíc? Ale také spoluzodpovědnost za ztráty? Co kdyby právo na spolurozhodování bylo opravdu reálné? Dala by se s ním zastavit opravdu zlá manažerská rozhodnutí. Co kdyby to právo na spolurozhodování měli a využívali všichni vaši kolegové a kolegyně – chlapi z vedlejší haly, dámy na výstupní kontrole, kuchař v kantýně, uklízečka? Potom by se dalo snadno zarazit i to propouštění.

1968 A 1989

Představme si, že je listopad roku 1989. Ani nemusíme chodit ven, abychom viděli ty davy protestujících lidí. Za co ty davy lidí v ulicích demonstrují? Jejich požadavky jsou docela obyčejné – větší výdělky, konec nedostatku zboží, právo na vzdělávání a cestování, konec drancování životního prostředí; a také spravedlivější ekonomické uspořádání. To znamená konec státního monopolu na vlastnictví všech podniků, povolení soukromého podnikání, ale také větší výdělky za jistě poctivou práci a tzv. demokratizace ekonomiky.

To znamená, že lidé pracující v podnicích budou moct o své práci i výtěžcích spolurozhodovat a nebýt závislí na zájmech a rozmarech nomenklaturních kádrů státostrany i státofirmy či dobré vůli tzv. Revolučního odborového hnutí plnického spíše zájmy strany než zájmy zaměstnanců.

Ve vzduchu je cítit, že se blíží převratná změna. Ale téměř nikdo z protestujících si nedokáže představit, že ta změna bude až taková. Nedokáží si to představit ani disidenti, studenti a umělci, kteří horlivě diskutují o budoucích nových poměrech, pokud to takzvaně vyjde. Ukrývají se před obušky policistů i konfidenty StB, tisknou a vylepují letáky, telefonují kam se dá a vaří kafe komu se dá. Tím rozšiřují síť podporovatelů radikální celospolečenské změny, o které si ani nemyslí, že by měla být revoluce – síť, do které se chytá stále více členů a členek KSČ. A jednou z myšlenek, která je v rostoucím hnutí na denním pořádku, je demokratizace ekonomiky a s ní spojená zaměstnanecká samospráva.

Ostatně, komunisté u moci sami připravili určitou vizi liberalizace a oživení ekonomiky. Přesněji, převzali myšlenku Perestrojky od sovětského vůdce Gorbačova. Jak ale bylo obecně známo, byla to reforma napůl. Umožnila by osamostatnění manažerského vedení jednotlivých podniků od státu, drobné soukromé podnikání, cenotvorbu podle nabídky a poptávky. Ale chyběl jakýkoliv demokratizační prvek pro zaměstnance podniků. Demokratizace by se týkala jen vrcholných manažerů a podnikatelů. Je hloupé přemítat coby kdyby, ale kdyby rozpad východního bloku neproběhl a stále bychom tu měli autoritářsko socialistický režim, ovšem po Perestrojce. Ekonomické uspořádání by se zřejmě příliš nelišilo od toho dnes skutečného. Drtivá většina ekonomiky by stejně jako teď byla v rukou hrstky mocných soukromých vlastníků – oligarchů se zákony pojištěným vlivem na politiku. Perestrojka de facto nebyla nic jiného než poněkud polovičatý přechod k neoliberalně kapitalistickému uspořádání, ke kterému se v 80. letech obracel celý západní svět.

Snad štěstí, že mnozí „revolucionáři,“ ve značné míře z řad reformních a liberálně smýšlejících komunistů, mají stále v čerstvé paměti Pražské jaro a volání po socialismu s lidskou tvářící. Doufají, že něco takového se podaří zopakovat, tentokrát už úspěšně. Proč by na nás Gorbačov posílal tanky, jako tehdy Brežněv, že? Lidé v ulicích, na univerzitách, v divadlech a kavárnách rozhodně nepočítali s tím, že skončí socialismus. Jen proběhne jeho polidštění. Jistota práce a pečující stát zůstanou. Zmizí naopak cenzura a represe proti kritikům režimu, taktéž i neomezená a nikým nekontrolovaná moc stranických kádrů. Zdálo se to být dobré pro všechny. Desetitisíce lidí cinkajících klíči stále nemá tušení, jak je to na západě, kde vehementně prováděná liberalizace trhů vedla k masivnímu zdražování základních lidských potřeb, především bydlení; zavírání velkých průmyslových podniků a s tím spojenému enormnímu nárůstu nezaměstnanosti. A co měl v hlavě Václav Klaus a jeho kolegové, si v nejhorších snech nedokázali představit ani reformní komunisté.

Zaměstnanecká samospráva byla jednou z klíčových součástí ekonomických reforem Oty Šika v roce 1968. Byly součástí liberalizačního balíčku, který měl zajistit akceschopnost i mezinárodní konkurenceschopnost ekonomiky, přitom neslevit z požadavků na sociální zajištění. A jak jistě dobře víme, slibně nastartovanou reformu v zárodku zarazily tanky „spřátelených“ vojsk. Ota Šik si velice dobře uvědomoval, že ekonomika musí být podřízena potřebám lidí (nikoliv státostraně a státofirmě zvané KSČ, a ovšem ani zájmům všemocných soukromých vlastníků). Toho je možné docílit především demokratickým zapojením občanů do ekonomického rozhodování.

Na pár měsíců se podařila i realizace. Ve státem vlastněných podnicích vznikly Rady pracujících. Všichni zaměstnanci mohli do těchto rad volit svoje zástupce. V kompetenci zástupců pracujících bylo hlasovat a spolurozhodovat o využití rozpočtu podniku, o podmínkách na pracovišti a bezpečnosti práce, a také o obchodních strategiích. Měly tím reálný podíl na manažerském rozhodování. Nemohly však rozhodovat o navazování a ukončování zaměstnaneckých poměrů, taktéž o výši mezd. Tím by se jejich působnost překrývala s odbory, které mají zůstat nezávislé (jakž takž nezávislé, protože odbory byly přímo organizační složkou KSČ, nicméně na rozdíl od jejich dnešní plně nezávislé formy měly možnost prosadit reálné změny).

Rady pracujících byly už ve své podstatě navrženy tak, aby u nich fungovaly samoregulační mechanismy. Předpokládalo se, že sami zaměstnanci mají zájem na ziskovosti a efektivnosti svého podniku. Díky tomu si budou ze svých řad volit ty nejschopnější, kteří ale chápou potřeby pracujících. Vzniká tím tedy tlak na nalezení rovnováhy mezi ziskovostí výroby a komfortními pracovními podmínkami (lidově řečeno, aby se zaměstnanci nepředřeli). Pracující jsou také lidé s většinovými životními potřebami. Tudíž nejlépe ví, co společnost potřebuje. Tím se řešily dobové nešvary, kdy podniky vyráběli zboží, které nikdo nechtěl a naopak nevyráběly zboží, kterého byl nedostatek. Odborně řečeno – rady pracujících ze své podstaty vytvářely tlak na rovnováhu mezi produkcí a sociální reprodukcí. Volené funkce v Radách pracujících byly čestné, bez finanční odměny. Tím bylo zamezeno odtržení zájmů členů rady od zájmů většiny ostatních pracujících – stali by se de facto manažeři soukromě vlastněných podniků sledující co největší zisk bez ohledu na zájmy zaměstnanců.

Ještě jednou v našich dějinách prvky zaměstnanecké samosprávy došly realizace, a to na počátku 90. let. Ano, říkalo se tomu kuponová privatizace. Původní myšlenka byla, že každý pracující si koupí kousíček podniku, ve kterém pracuje. Tím jako minoritní akcionář získá částečné spolurozhodovací právo i nárok na nějaké ty drobné z dividend, pokud bude podnik ziskový. Znamenalo by to, že každý zaměstnanec od ředitele po uklízečku by byl sám sobě manažerem a spousta sobě rovných maličkých manažerů a manažerek bude tlačit svoje podniky k výše zmíněné rovnováze produkce a sociální reprodukce. A především, socialistické státem vlastněné podniky by se v souladu s nejvyššími ideály socialismu staly vlastnictvím lidu, byly by kompletně převzaty všemi svými zaměstnanci a zaměstnankyněmi. To se samozřejmě nesmělo stát.

Proto, jak dobře víme, byly podmínky kuponové privatizace nastaveny úplně jinak. Za prvé – koncept kuponové knížky znamenal, že člověk si koupil podíly v celé řadě různých podniků po celé zemi. Bylo spíše štěstí, pokud si koupil i kupon podniku, kde pracuje. Tím byla zlikvidována jakákoliv možnost, že by akcionář měl na podniku nějaký osobní zájem. Za druhé – zakoupené podíly byly volně obchodovatelné. A za třetí – neexistovala důvěra, že investice do spoluvlastnictví podniků se vyplatí, tedy že podniky budou ziskové. Ze všech stran jsme slyšeli zprávy, že naše firmy jsou ztrátové, zastaralé a tím pádem nekonkurenceschopné na volném mezinárodním trhu. Jediné co je může zachránit je svěřit je do rukou bohatého a zajisté technicky vyspělého zahraničního kapitálu, případně domácím tzv. nejschopnějším manažerům, kteří přece když rozumí penězům, rozumí určitě všemu. Byli jsme přesvědčováni, že jedině maximální možný zisk přinese dobro všem – i těm, kteří celý ten zisk svýma rukama odmakají. Záhy jsme zjistili, že zájmy vyspělého západního kapitálu i onoho nejschopnějšího národního kapitálu jsou často úplně jiné – zbavit se konkurence a sebrat jednorázový zisk. Ano, říká se tomu tunelování – paradox, kdy vlastníci mají prospěch ze zničení své vlastní firmy.

Není proto divu, že z kuponových knížek za tehdejších 1000 Kčs se stala toxická aktiva, jejichž hodnota střemhlav padala do záporných čísel. A není divu, že dříve než se to stalo, většina kuponových akcionářů je zavčasu prodala těm, kteří slibovali jistotu desetinásobku namísto zdlouhavé práce jednoho mravenečka v mraveništi, který možná udrží podnik nad vodou.

První případ zaměstnanecké samosprávy v praxi měl naději, bohužel mu nepřála politická situace. Druhý případ už ve své podstatě sloužil něčemu úplně jinému a skončil fiaskem. Nicméně, na myšlenku zaměstnanecké samosprávy, aspoň si myslím, nemusíme zanevřít. Co je potřeba k tomu, aby to fungovalo v dnešních podmínkách, si povíme příště. Mimochodem, víte, že rady zaměstnanců dovolují i dnešní zákony? Toho by se dalo využít. Anebo ne? Těšte se na příští díl našeho popularizačního seriálu.

POZVÁNKY NA AKCE LEVICE.

Naše strana má první narozeniny, které bychom jistě měli pořádně oslavit. Bylo to v plánu na Zimní chatě Levice na konci ledna. Z důvodu zhoršující se situace s koronavirem je však naší smutnou povinností tuto akci zrušit.

Místo toho však zintenzivníme naši přípravu na volby a začneme s celorepublikovou náborovou kampaní, která bude spočívat především v rozdávání letáků a lepení plakátů.

Již od tohoto měsíce se také můžete zapojit do petiční akce za nepodmíněný základní příjem. Co k tomu potřebujete? Stačí chtít, s ostatním rádi pomůžeme :)

ZAJÍMAVÉ TIPY A ODKAZY

(UNIVERZITA EMANCIPACE A SOLIDARITY)

(Máte tip na zajímavé akce, události, texty, video, audio apod., které byste rádi doporučili nám ostatním? Napište nám.)

TIP NA VIDEOZÁZNAMY DEBAT

Rozhovor o Levici na youtube kanálu "Promluvme si" se spolupředsedou Andrejem Bónou:

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=iPy9LgzUgi0&fbclid=IwAR0pReAKH2yur7tQocJHqzJ0TmajHeZOLC-pShG4JAli-crS4kw95w5jNHU)

[v=iPy9LgzUgi0&fbclid=IwAR0pReAKH2yur7tQocJHqzJ0TmajHeZOLC-pShG4JAli-crS4kw95w5jNHU](https://www.youtube.com/watch?v=iPy9LgzUgi0&fbclid=IwAR0pReAKH2yur7tQocJHqzJ0TmajHeZOLC-pShG4JAli-crS4kw95w5jNHU)

Obětem kapitalismu - záznam ze shromáždění k příležitosti Mezinárodního dne lidských práv. Vystoupili bývalý předseda Valného shromáždění OSN Jan Kavan, lidskoprávní aktivista Tomáš Tožička a závěrečného slova se ujal náš člen Adam Ročárek:

<https://www.facebook.com/jsmeLevice/videos/797292527669680>

<https://www.facebook.com/jsmeLevice/videos/764571534405529>

Rozhovor o Levici na youtube kanálu "Standashow" s dosluhujícím spolupředsedou Petrem Pávkem:

<https://www.youtube.com/watch?v=yzcw6ETLAYM>

Bydlení jako lidské právo - záznam přednášky Ing. Arch. Martina Švece:

[https://www.youtube.com/watch?](https://www.youtube.com/watch?v=Nte2uY9i4aY&fbclid=IwAR07cSldDZyBhac9g8y-sc_D-T555w4c7q4GHNV39DS55_j4Pq41iTiGmsw)

[v=Nte2uY9i4aY&fbclid=IwAR07cSldDZyBhac9g8y-sc_D-](https://www.youtube.com/watch?v=Nte2uY9i4aY&fbclid=IwAR07cSldDZyBhac9g8y-sc_D-T555w4c7q4GHNV39DS55_j4Pq41iTiGmsw)

[T555w4c7q4GHNV39DS55_j4Pq41iTiGmsw](https://www.youtube.com/watch?v=Nte2uY9i4aY&fbclid=IwAR07cSldDZyBhac9g8y-sc_D-T555w4c7q4GHNV39DS55_j4Pq41iTiGmsw)

Levice a nepodmíněný základní příjem - záznam debaty s filosofem a sociálním vědcem Markem Hrubcem:

<https://www.facebook.com/174546373212301/videos/670069327250186/>

Green New Deal pro Evropu jako reakce na klimatickou krizi - záznam debaty s ekonomem Janem Kuželou:

<https://www.facebook.com/174546373212301/videos/2432651657038502/>

DAK 2020 Vize transformace, vize budoucnosti - záznam debaty s levicovými ekonomy Jiřím Štegem a Zbyňkem Fialou:

<https://www.facebook.com/174546373212301/videos/1096993307396698/>

Marxismus a strana - záznam debaty s filosofem Martinem Šaffkem:

<https://www.facebook.com/154933116927/videos/381810816298050>

Transgender Resistance (v angličtině) - záznam debaty s Dianou Young:

<https://www.facebook.com/SocSol/videos/413302449674824>

TIP NA TEXT

Wagnerová, Alena. Československé tíhnutí k demokratickému socialismu zůstává naší nejsilnější možností:

https://denikreferendum.cz/clanek/32101-ceskoslovenske-tihnuti-k-demokratickemu-socialismu-zustava-nasi-nejsilnejsi-moznosti?fbclid=IwAR0LC0lFOaWtaUpgWyyQ-dZwCmPDc-BLVtVGCEGMCIRUV_Lm4LBFEox7qY8

INZERCE

PETICE ZA NEPODMÍNĚNÝ ZÁKLADNÍ PŘÍJEM

<https://cs.eci-ubi.eu/>

PETICE PROTI PROFITU Z VAKCÍN NA COVID-19

<https://noprofitonpandemic.eu/>

(článek o iniciativě Right2Cure od lékaře Michaela Doubka:

<http://casopisargument.cz/?p=33016>)

PETICE DIEM25 NA OCHRANU JULIANA ASSANGE

<https://jsmelevice.cz/nevydavejte-assange/>

OPĚT PŘIJDE JARO. A BUDE LEVICOVÉ!

PF 2021

Šťastný nový rok přeje

LEVICE.

LEVICOVINY - elektronický zpravodaj Levice.

Vydavatel: Levice, Přípotoční 869/19, Praha, 101 00, Česká republika, IČO 49628089

Připravila Personální komise, graficky upravil František Otta.

Kontakty:

- secret@levice.org
- tom.ulrich@seznam.cz
- www.jsmelevice.cz

Zadavatel: Levice | Zpracovatel: Levice

